

- att leka och lära tillsammans
- för en god skolstart

De centrala innehållen i
FHille-programmet &

FHille-materialet

För vem?

F – familjen
H – hemma
i – interaktion
l – lek
l- lärande
e – empowerment

Riktar sig till familjer
som behöver "lite mer
för att få tillräckligt".

Vad är FHille?

Material åt barnfamiljer, vars mål är

- **att stärka barnets förutsättningar för utveckling och lärande.**
 - positiv självbild och god självkänsla
 - språkutveckling, sociala färdigheter, emotionella färdigheter, kognitiva färdigheter, självregleringsförmåga.
- **att stödja föräldraskapet**
 - **föräldern som en resurs** både i barnets liv i stort och för att stödja barnets lärande .

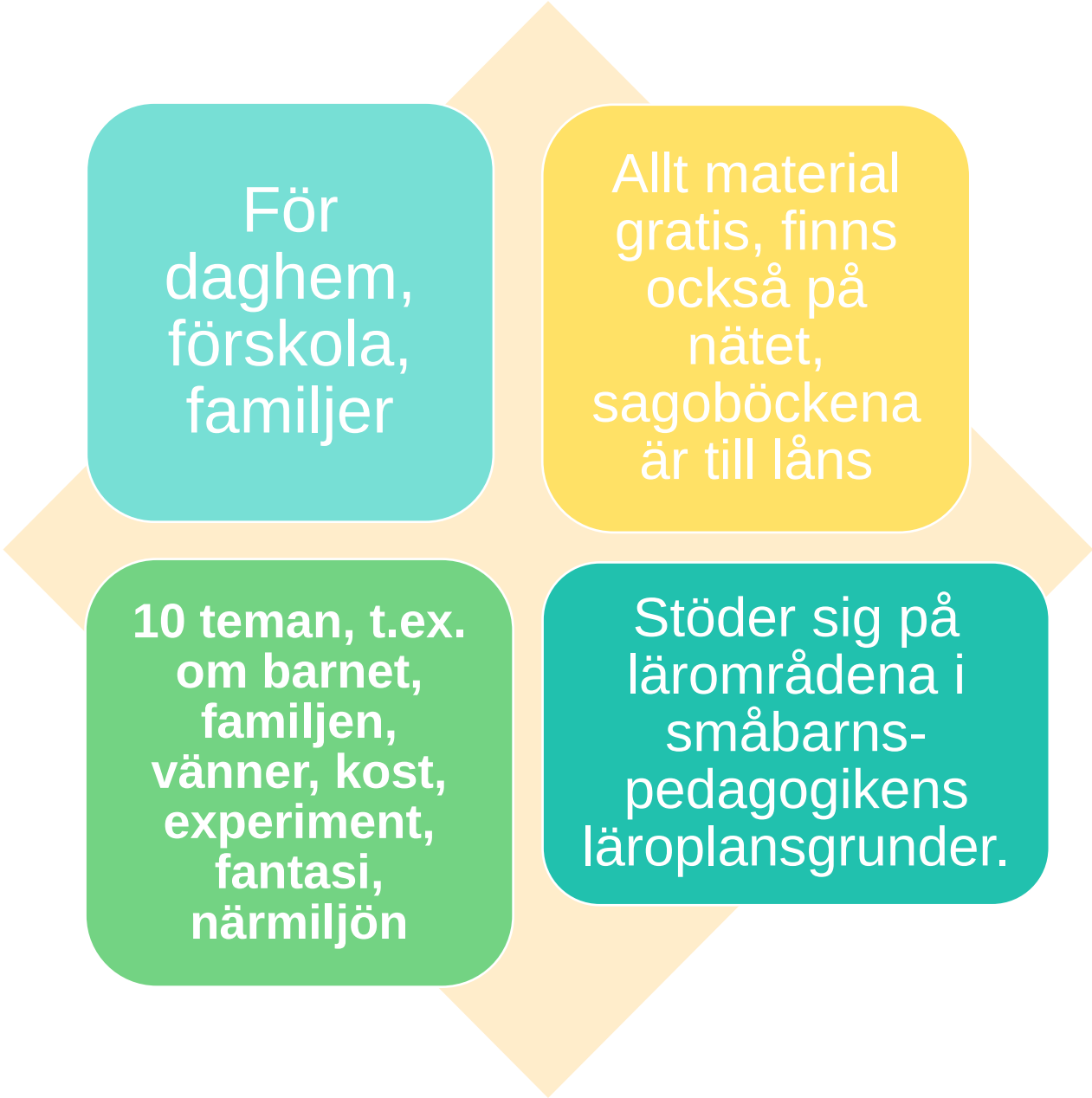
Utgångspunkter

” Rika sociala och språkliga sammanhang samt trygga relationer och trygg anknytning skapar grogrund för barnets allsidiga utveckling, lärande och välbefinnande.”

(Sainio, Pajulahti, Sajaniemi)

- Föräldrarnas **delaktighet och lyhördhet**, en **stödjande och uppmuntrande hemmiljö och lek tillsammans** skapar förutsättningar för en positiv och trygg anknytning mellan barn och förälder.

Verksamhetsprinciper och innehåll

För
daghem,
förskola,
familjer

Allt material
gratis, finns
också på
nätet,
sagoböckerna
är till låns

10 teman, t.ex.
om barnet,
familjen,
vänner, kost,
experiment,
fantasi,
närmiljön

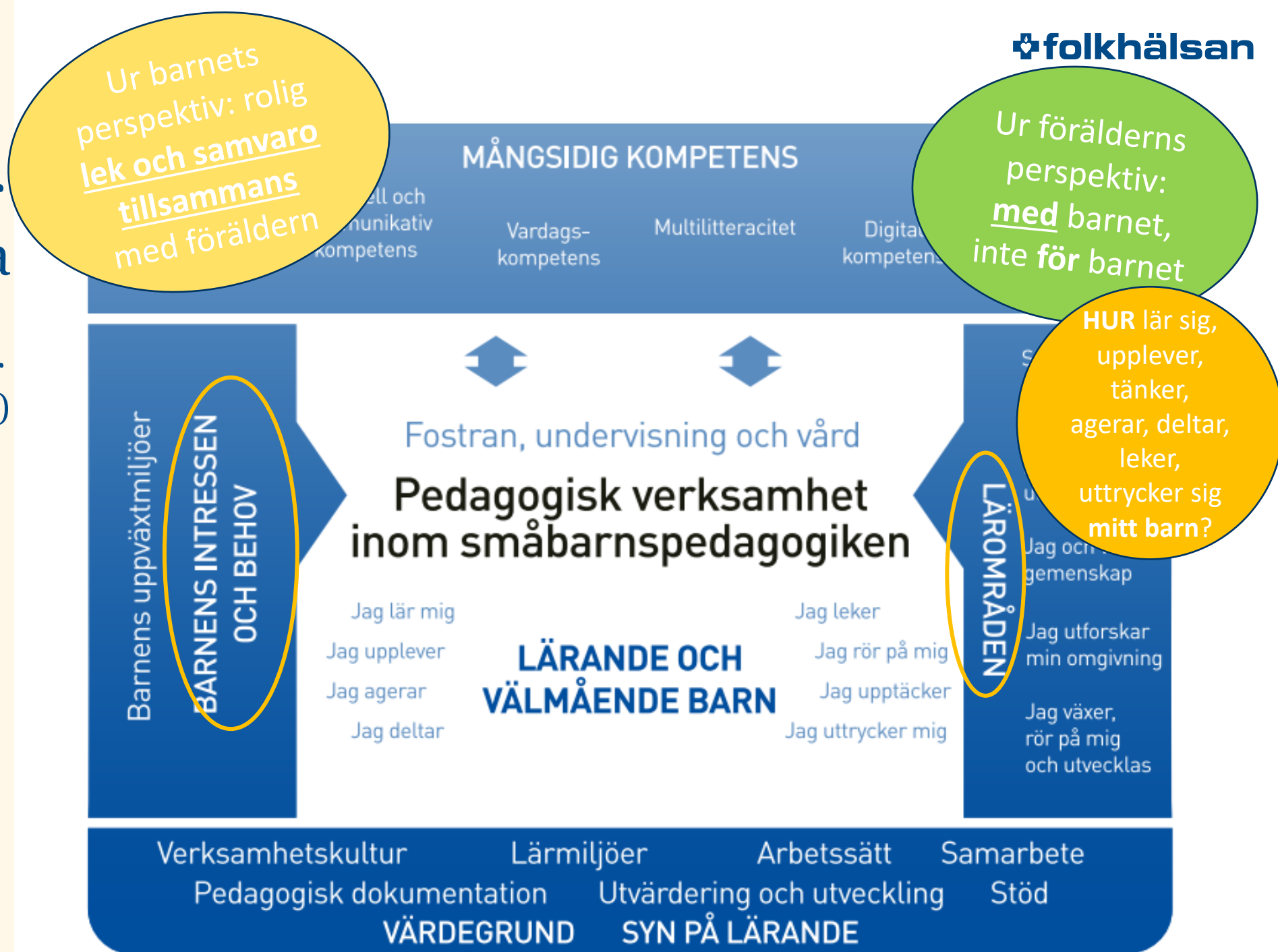
Stöder sig på
lärområdena i
småbarns-
pedagogikens
läroplansgrunder.

Materialet och innehållet i Fhille-programmet stöder bl.a.:

- Den språkliga, sociala och emotionella utvecklingen
- Förälderns och barnets samspel
- Rörelseglädje, kroppskontroll och -medvetenhet
- Matglädje, kostvanor
- Kännedom om, upplevelser i natur och miljö samt hållbarhet
- Kultur, kreativitet, fantasi i olika former

Referensram för den pedagogiska verksamheten

(Grunderna för planen för
småbarnspedagogik 2022)

Centralt i FHille

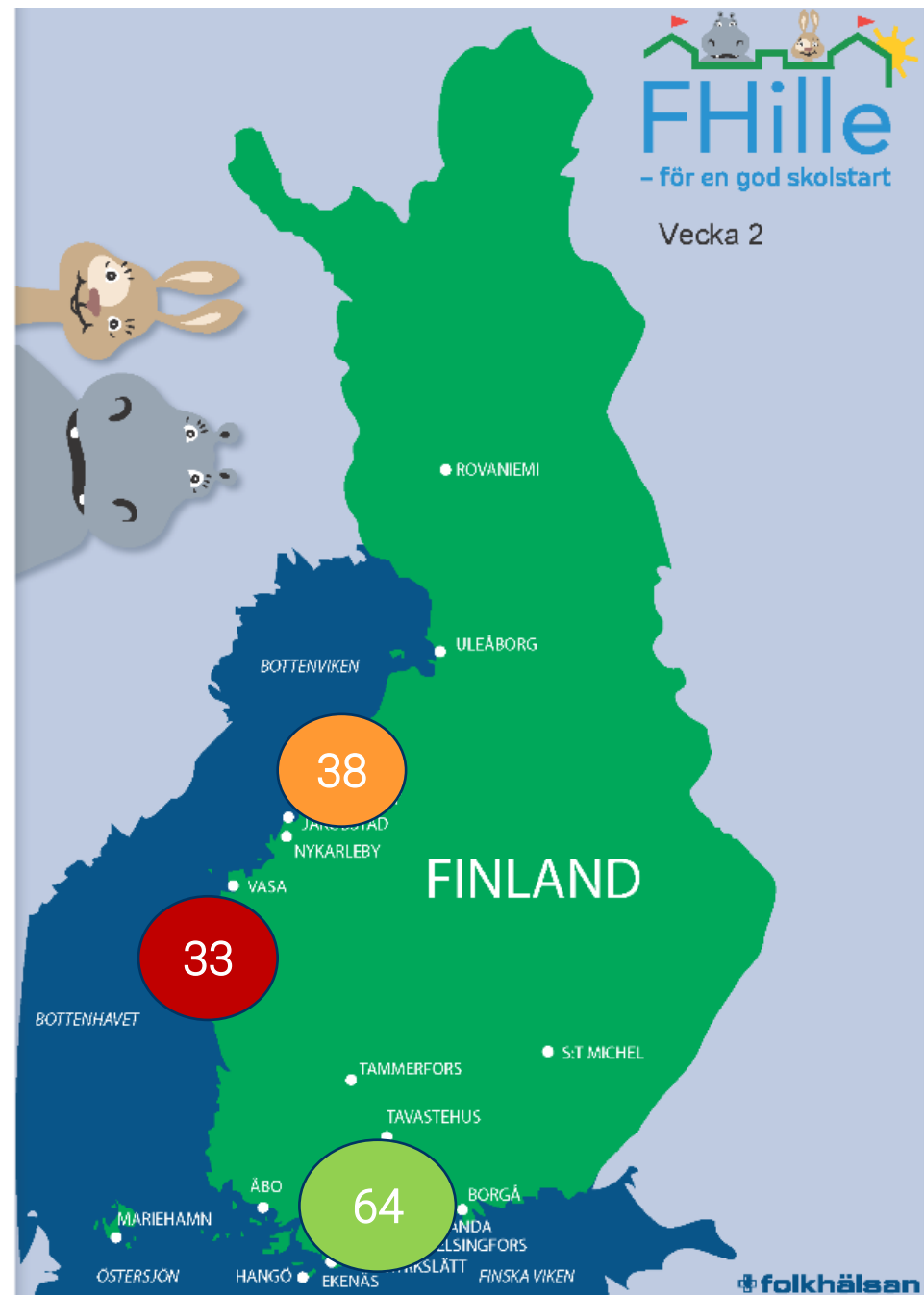
- Ömsesidighet, samvaro, gemensamma stunder, glädje, lekfullhet och lek – **inte prestation**
- **Stärkande av samspelet** i familjen
 - genom att leka, ha **roliga och meningsfulla** göromål tillsammans
 - **kopplingen mellan lärande och lek**
 - de **positiva** erfarenheternas betydelse
 - värdet av att **se och ta tillvara möjligheter och resurser**
- Ett **lättillgängligt** och begripligt material

FHille
2014-2023
1058
familjer

FHille 2022- 2023

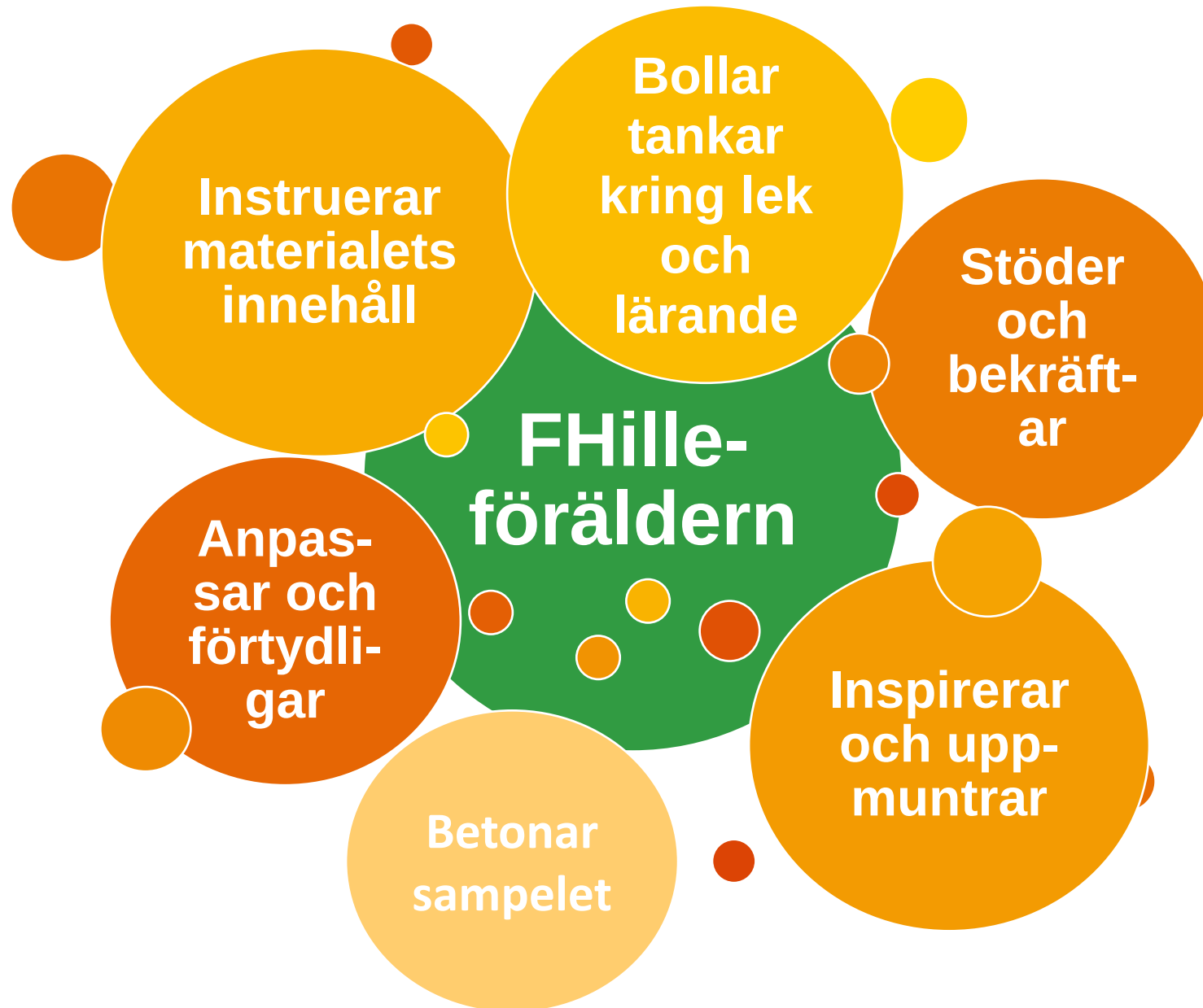
Kronoby
Larsmo
Jakobstad
Pedersöre
Nykarleby
Korsnäs
Kaskö
Närpes
Esbo
Helsingfors
Hangö
Hyvinge
S:t Karins
Kyrkslätt
Lojo
Pargas

FHille i ett nötskal

FHille-guidens eller den yrkesverksammas roll

Teman i

Fhille-att leka och lära tillsammans

- **V. 1-3 Jag och min kropp:** kroppsdelar, sinnen, kläder
- **V. 4-6 Djur:** husdjur, finska skogsdjur och vilda djur
- **V. 7-9 Jag och min familj:** barnet, familjen och släkten
- **V. 10-12 Jag och mina vänner:** förstå egna och andras känslor och att hantera dem. Roligt tillsammans.
- **V. 13-15 Här bor jag:** hem och närmiljö, natur och miljö.
- **V. 16-18 Sagor och berättande:** lyssna, återberätta, berätta
- **V. 19-21 Jag kockar och smakar:** positivt om mat och matvanor i familjen. Vardagsmat, sällanmat, kalasmat.
- **V. 22-24 Fantasi:** leka, föreställa sig och roligt tillsammans.
- **V. 25-27 Jag trixar och fixar:** utforska, pröva på, upptäcka, förstå
- **V. 28-30 Världen omkring mig:** om barnets närmiljö, respekt för naturen. Om tid, årstider och väder.

Teman i Fhille-för en god skolstart

V. 1,11,21 Djur: bl.a. husdjur, sällskapsdjur, vilda djur och insekter

V.2,12,22 Här bor jag: barnets hem, närsamhället, Finlands karta

V. 3,13,23 Jag och min kropp: känslor, tankar, fys.akt, kroppskännet

V. 4,14,24 Fantasi: inlevelse, att berätta, formulera sig, föreställa sig att vara någon annan, att vara påhittig och ta initiativ

V. 5.15,25 Världen omkring mig: närmiljön, miljön och respekt för naturen, människor och länder i världen, världskartan

V. 6,16,26 Sagor och berättande: skapa och berätta historier, drama, kulturella uttrycksformer, traditionella lekar

V. 7,17,27Jag mår bra: levnadsvanor, matglädje, rörelseglädje, kroppsmedvetenhet, lek och rörelse, att ta hand om sig själv

V. 8,18,28 Min familj: mina rötter och hur livet såg ut förr. Arbete, yrken, framtidsdrömmar. Känsla av samhörighet

V. 9,19,29 Trixa och fixa: fenomen bl.a. vind, ljud, färger, språklig medvetenhet
Att förutspå, experimentera och laborera

V. 10,20,30 Mina vänner: sociala relationer, konfliktlösning, känslor, empati och vänskap

Ett program – tre material

www.folkhalsan.fi/fhille

för ca 4-5 åringar

- Tillgängligt på både svenska och finska (9)
- 10 häften med lekar och aktiviteter, 3 veckor/häfte

→ tio teman

för barn i förskoleålder

- 30 häften med lekar och aktiviteter, 1 vecka/häfte

→ tio teman

I FHille-materialet ingår

- Häften
- Tilläggsmaterial till lekarna
- Visuellt stöd
- Barnböcker (till låns)
- Rekvisita till lekarna (+ cirkulerande tygkassar)
- FHille-boxen + startpaket
- Barnets FHille-mapp
- Förälderns FHille-mapp
- Materiallista för guiderna

Veckohäften

Vecka 2

Den här veckan handlar om våra fem sinnen:
syn, hörsel, känsel, lukt och smak.

FHille
- att leka och lära tillsammans

VECKA 1
Tema: Jag och min kropp

folkhälsan

KOTTES BREV

Hej på dig FHille-kompis!

Jag har hört att du och din förälder ska hänga med i FHille det här läsåret. Tänk vad roligt att vi ska få pyssla och leka och spela tillsammans hela hösten, vintern och våren!
Själva jag en nyfiken ekorre med hopp i benen, och jag heter Kotte. Kan du gissa varför jag heter så? Vet du, eftersom jag snabbt blir ivrig och intresserad tror jag bestämt att jag kommer att ha massor att fråga er på vägen. Jag väntar redan med spänning på att det som vi kommer att få vara med om. Som du märker tycker jag också om att prata och babbla på. Mina vänner brukar säga att jag babblar som rötter i medfärdsskottet, ha ha!
Nä, nu ska vi sätta i gång. Vårt första tema handlar om dig och din kropp. Vi får tillsammans fundera på vad våra kroppsdelar heter – och var de sitter. Och så använder vi våra olika sinnen. Vet du vilka sinnen vi har? Den tredje veckan leker och pysslar vi med kläder, som vi ju använder på kroppen, eller hur?
Nu börjar vårt gemensamma äventyr, spännande!

Frågor till texten:

- ▶ Hur tror du att det kommer sig att ekornen heter just Kotte?
- ▶ Kotte säger att hon är nyfiken. Vad brukar du vara nyfiken på?
- ▶ Fundera tillsammans på vad Kotte kan mena med att hon "babblar som rötter i medfärdsskottet".

Veckans bok:
Vad hände sen?
(Tore Jansson)
eller
Mumins lilla bok
om färger

Veckans lästips:
Caster målar (Lars Klitting),
Bu och Bå i skogen (Lena
& Olof Landström),
Alla tre klär på sig (Maria
Nilsson Thore)

Lek med syn och färg

Ni bländrar i boken, tittar på färgerna i den och skapar en bild.

Använd: boken om Mumin, pappersark, färgkritor.

Lyssnarlek

Ni lyssnar på vilka ljud ni kan åstadkomma med kroppen.

Använd: -

Känsllek med tyg

Ni lekar med tygbitar, känner på dem och beskriver hur de känns.

Använd: tygbitar i olika färger och mönster.

Extra: Smak- och doftlek

Ni doftar och smakar på växter utomhus.

Använd: växter och naturmaterial som ni hittar ute.

Veckans rörelseläsa:
ut och balansera på sandlådakanten, på en teatrestam
eller på en linje som ni drar upp i sanden.

Breven och berättelserna
inlästa på
www.folkhalsan.fi/fhille

Så springer Hipp, och Hopp hoppar, så att det gungar i marken.
Hipp springer de fortfarande.

Frågor om sagan:

- Vilka djur är med i berättelsen?
- Vad har du hört om pollen först? Berättat?
- På vilket sätt är humlor bra?
- Vilka djur kan flyga?
- Har kan det komma sig att en del djur flyger?

FHille-för en god skolstart

folkhälsan

starta!"

- alla där uppe ur vägen nu hoppa"! rimmar Hopp,
äst och en kanin", säger Hipp.

ygger vi."
tt han flyger så högt upp i luften att det kittlar i

ygga, Hipp?"

a i kapp?"
a först."

Den här veckan
handlar
om olika
DJUR

Vad får ditt barn
ut av temat?

- ▶ Kunskap om olika djur
- ▶ Kännsom om var olika djur lever och hur de ser ut
- ▶ En uppfattning om hur djur rör sig och beter

Lästips:

Fantastiska fakta om djur
av Maja Sjöström

Feläger och svar om djur
av Karin Daynes

Under ett rabarbarblad:
verser för människor och djur
av Lena Sjöberg

folkhälsan

Aktiviteter
Vecka 1

Måndag: Prata om djur

Ni läser berättelsen om Hipp och Hopp, och leker
att ni pratar i telefon.
Använd: berättelsen om Hipp och Hopp,
2 pappersmuggar, 1 snöre och 2 knappar.

Tisdag: Olika djur

Ni läser en saga.
Använd: boken Lilla Kotten får besök (Lena
Andersson)

Onsdag: Djurhopp

Ni leker och hoppar som djur.
Använd: -

Torsdag: Var bor djuren?

Ni pratar om var djuren bor.
Använd: papper och pennor. Bildkortet med djur.

Fredag: Rita ett djur

Ni bländar och ritat ett djur.
Använd: papper och blyertspenna.

Extra: Gissa djuren

Ni härmar olika djur.
Använd: -

Vecka 2 - dag 1

Lek med syn och färg

Titta på färgerna
i bokens illustrationer
och rita en egen bild.

Frågor till boken:

- ▶ Vilka figurer i boken känner du igen?
- ▶ Vilka bilder tycker du att ser spännande ut?
- ▶ Hur kommer det sig att de är spännande?

Använd

- ▶ boken Hur gick det sen? eller Mumins lilla bok om färger
- ▶ färgkriter
- ▶ papper.

Att göra:

- ▶ Titta i boken tillsammans och samtala med ditt barn utgående från frågorna.
- ▶ Rita en bild med samma färger som bokens bilder har.

Om ni vill
kan du läsa boken för ditt barn.

Gör så här:

- ▶ Berätta för ditt barn att ni nu ska använda ögonen, och titta noga. Prata om våra sinnen och om synen. Ni kan också titta på veckans bild i häftet och prata om färgerna och tygerna som Kotte omger sig av.
- ▶ Bläddra sedan i boken med ditt barn. Samtala med ditt barn om bilderna i boken utgående från frågorna till boken.
- ▶ Resonera också kring vilka färger bilderna har. Benämna färgerna tillsammans.
- ▶ Ni kan titta er omkring i rummet och se om samma färger finns där. Låt ditt barn berätta om sina iakttagelser.
- ▶ Ifall ditt barn inte upptäcker det själv, uppmärksamma henne eller honom på att färgen grön saknas i boken Hur gick det sen?.
- ▶ Ta fram kriter och papper. Plocka ut de kriter som har samma färg som bokens illustrationer. Rita en bild med dem.

Spara bilden i FHille-mappen.

Barnet lär sig

- ▶ om synen
- ▶ att namnge bekanta och nya färger
- ▶ att skapa själv utgående från sina synintryck.

Frågor till veckans
text, som kan vara
brevet från erkorren
Kotte eller en bok

Rekvisita och
tilläggsmaterial som
behövs i leken

Kort beskrivning av
VAD leken handlar om

Alternativ till, variation
eller förlängning av
leken

Utförlig beskrivning
av HUR leken
genomförs

Tanken bakom leken;
hur lek och lärande
kopplas samman

Tilläggsmaterial: bl.a. bild- och textkort

Känslokort

Smörgåskonst till mellanmål

Ta fram:

- ▶ Olika grönsaker och frukter, till exempel mini-tomater, morot, paprika, olika kålsorter, äpple och persilja
- ▶ Mjukt rågbröd
- ▶ Margarin
- ▶ Ost eller något annat pålägg

Redskap:

- ▶ Smörkniv
- ▶ Osthyvel
- ▶ Liten skallkniv
- ▶ Rivjärn

Gör så här:

Bred margarin på brödet och eventuellt ost eller annat pålägg. Använd er fantasi och gör olika figurer eller konstverk på brödet. Riven morot eller vara hår eller konstverk av exempel familj.

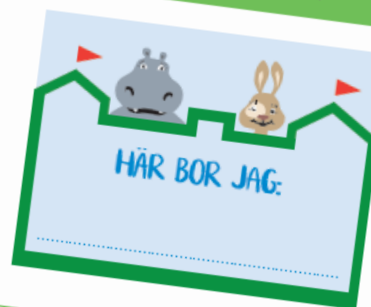
MITT FÖRNAMN: _____

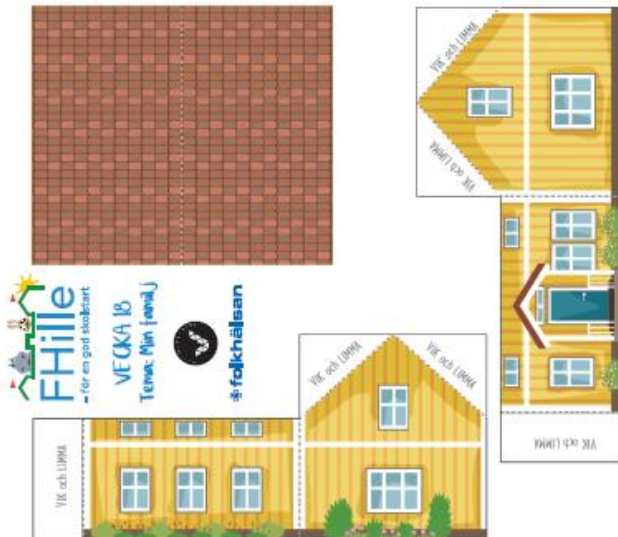
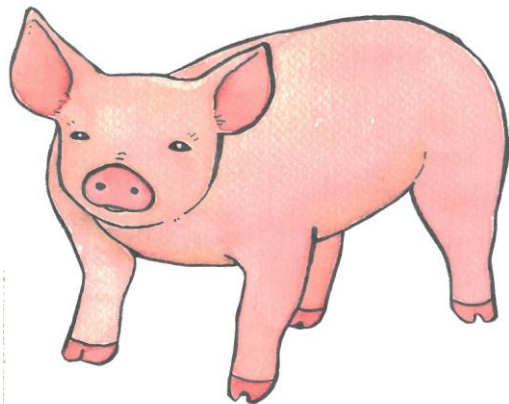
MITT EFTERNAMN: _____

MIN ADRESS
VÄGEN DÄR JAG BOR: _____

POSTNUMMER: _____ STAD ELLER KOMMUN: _____

LAND: _____

© Folkhälsan 2018

KOTTES BREV

Hej på dig FHille-kompis!

Jag har hört att du och din förälder ska hänga med i FHille det här läsåret. Tänk vad roligt att vi ska få pyssla och leka och spela tillsammans hela hösten, vintern och våren! Själv är jag en nyfiken ekorre med hopp i benen, och jag heter Kotte. Kan du gissa varför jag heter så? Vet du, eftersom jag snabbt blir ivrig och intresserad tror jag bestämt att jag kommer att ha massor att fråga er på vägen. Jag väntar redan med spänning på allt det som vi kommer att få vara med om. Som du märker tycker jag också om att prata och babbla på. Mina vänner brukar säga att jag babblar som nötter i nedförbacke, ha ha!

Nej, nu ska vi sätta i gång. Vårt första tema handlar om dig och din kropp. Vi får tillsammans fundera på vad våra kroppsdelar heter – och var de sitter. Och så använder vi våra olika sinnen. Vet du vilka sinnen vi har? Den tredje veckan leker och pysslar vi med kläder, som vi ju använder på kroppen, eller hur?

Nu börjar vårt gemensamma äventyr, spännande!

Frågor till texten:

- ▶ Hur tror du att det kommer sig att ekornen heter just Kotte?
- ▶ Kotte säger att hon är nyfiken. Vad brukar du vara nyfiken på?
- ▶ Fundera tillsammans på vad Kotte kan mena med att hon "babblar som nötter i nedförbacke"?

en boll

en sten

en godisask

ett fotspår

snäckor

blommor

en stubbe

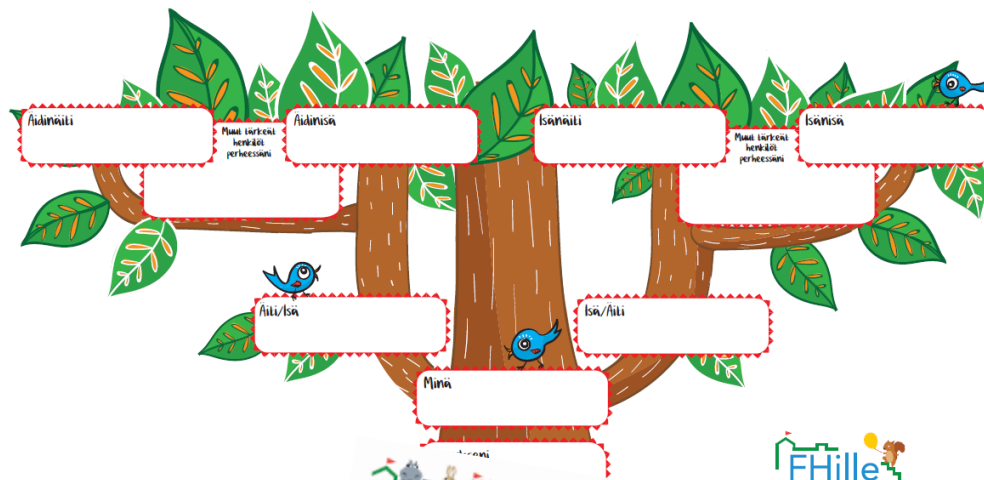
ett sugrör

en fjäder

grankottar

en vante

kantareller

Visuellt stöd i FHille

MÅNDAG • Kung Morot bestämmer

Läs berättelsen om Hipp och Hopp och lek en lek

Använd

- ▶ berättelsen om Hipp och Hopp
- ▶ kartong
- ▶ gummiband
- ▶ paljetter
- ▶ sax
- ▶ lim
- ▶ färgpennor
- ▶ ev. häftapparat (er egen).

Allt göra:

- ▶ Läs berättelsen om Hipp och Hopp.
- ▶ Pyssla en krona. Låt ditt barn rita en sicksacklinje över kartongen och klippa längs linjen. Sicksackmönstret blir kronans övre kant.
- ▶ Limma paljetter på den.
- ▶ Sammanför kartongens ändor och fäst gummibandet på kronan med hjälp av lim eller häftapparat.
- ▶ Lek en lek.

Barnet lär sig

- ▶ en ny lek
- ▶ att ge och förstå instruktioner
- ▶ att vara påhittig
- ▶ att det är roligt att leka tillsammans.

Gör så här:

Läs berättelsen om Hipp och Hopp och samtala med ditt barn utgående från Frågor om sagan. Samtala om kungar och drottningar.

Du kan till exempel fråga:

- ▶ Vad är en kung?
- ▶ Vad är en drottning?
- ▶ Vilka sagor om kungar och drottningar har du hört?
- ▶ Vad brukar kungen och drottningen göra i sagorna?
- ▶ Vad kan kungen och drottningen tänkas göra på riktigt?

Samtala om att kungen och drottningen kan bestämma i sagor.

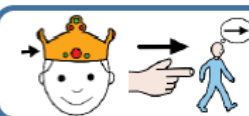
Sätt kronan på huvudet. Nu är du kung Morot. Säg: "Jag är kung Morot. Du ska göra som jag säger".

Säg: "Kung Morot bestämmer att du skall hoppa som en groda." Förslag på fler aktiviteter Lex.: smyga som en katt, åla som en orm, klappa tre gånger i händerna, hämta en röd kloss, berätta vad din mamma heter, hoppa på ett ben 5 gånger, hämta någonting mjukt, berätta var ni bor o.s.v.

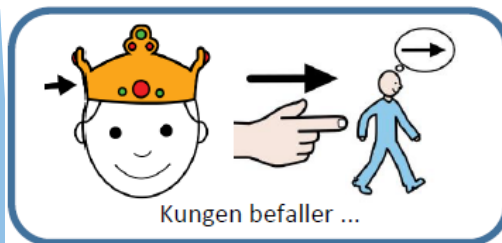
Först är du kungen och ger uppdrag som ditt barn får göra. Sedan byter ni. Nu får ditt barn placera kronan på huvudet och ge dig olika uppdrag. Håll på så länge det är roligt.

Lek

Kungen befäller

Kungen befäller ...

klappa händerna

klappa på mager

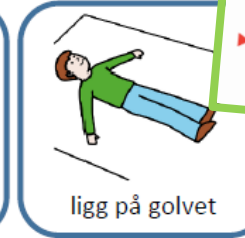
rör din näsa

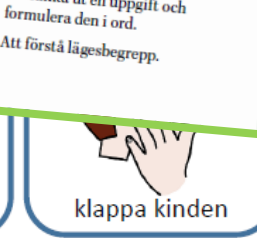
vinka

klappa på benen

ligg på golvet

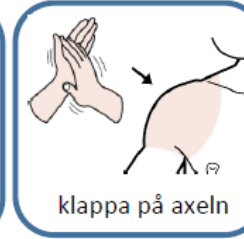
klappa kinden

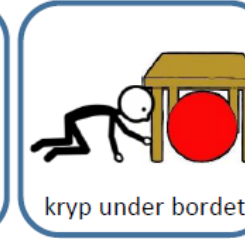
stå bervid ett bord

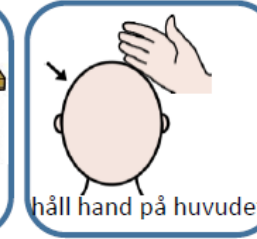
sitt på huk

klappa på axeln

kryp under bordet

håll hand på huvudet

Vecka 13 - dag 2 Kungen befäller

Utför uppgiften tillsammans på ett lekfullt sätt.

Använd:

- ▶ Eventuellt en leksakskrona som utklädningsrekvisita (er egen).

Allt göra:

- ▶ Berätta att ni turvis ska vara kung och leka leken Kungen befäller.

Barnet lär sig:

- ▶ Att lyssna, minnas och utföra en uppmaning.
- ▶ Att tänka ut en uppgift och formulera den i ord.
- ▶ Att förstå lägesbegrepp.

Gör så här:

- ▶ Berätta att ni nu ska leka leken Kungen befäller, och förklara vad den går ut på:
- ▶ Ni leker att ni turvis är kungen som "befäller". Vad kan det tänkas betyda? Fundera tillsammans. I dag ska befallningarna handla om sådant man kan göra hemma.
- ▶ Om ni använder en leksakskrona håller "kungen" den på huvudet när han ger sin befallning.
- ▶ Börja med att du är kung, säg till exempel: "Kungen befäller att du skall lägga dig på soffan och räkna till tre." Du kan tänka på att baka in lägesbegrepp (i, på, under, bredvid, bakom, mellan o.s.v.) i dina befallningar.
- ▶ Sedan är det ditt barns tur att vara kung. Lek så länge det är roligt.

Förslag på "befallningar":

- ▶ Kryp under en stol.
- ▶ Lagg en sked i tallriken.
- ▶ Ställ dig på tå framför en tavla.
- ▶ Ställ dig bredvid bokhyllan eller sängen.
- ▶ Kryp ihop som en boll bakom en fätölj.
- ▶ Hämta en röd leksak och lägg den på bordet.
- ▶ Hämta en kudde, gå fem steg framåt med den ovanför huvudet.

min tur

nej

din tur

något annat

3

Tre

bockar

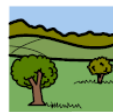
vill

gå

till

ängen

för att äta sig mätta

titta på tv

tvätta håret

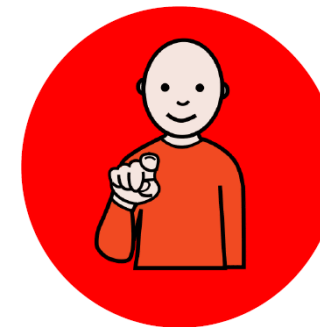
roligt

stopp, vänta

DIN TUR

MIN TUR

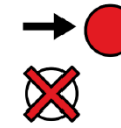
på nytt

ja

nej

något annat

Sång

Ekor'n satt i granen

Ekor'n satt

i granen

skulle skala kottar,

fick han höra

barnen

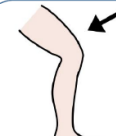
då fick han så
bråttom.

Hoppa han

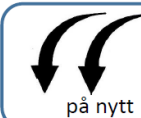
på tallegren

stötte han sitt
lilla ben

och den långa
ludna svansen.

på nytt

ja

nej

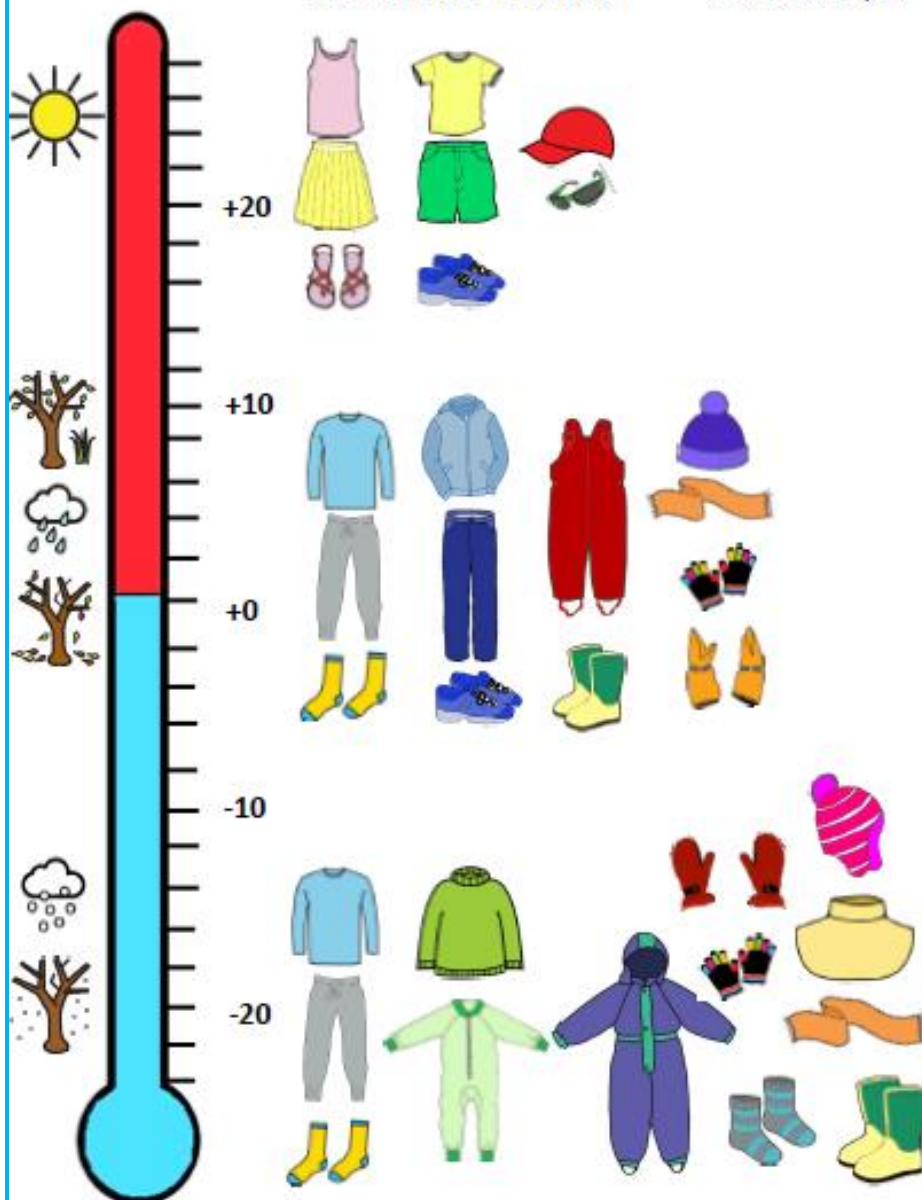

någoting annat

FHille: Att leka och lära tillsammans, vecka 5, dag 2

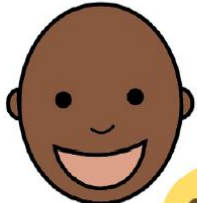
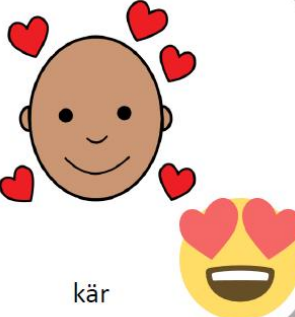
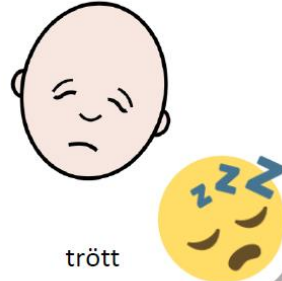
KLÄDTERMOMETER

folkhälsan
www.folkhalsan.fi/akk

Papunets bildbank: www.papunet.net ARASAAC-symboler: Sergio Palao CATEDU (<http://catedu.es/arasaac>), publicerade under Creative Commons licensen.

Vilka känslor?

 glad	 ledsen	 lugn	 orolig
 arg	 rädd	 kär	 trött

Böckerna som ingår i materialet

- Gunilla Bergström: *Kalas! Alfons Åberg*
- Tove Jansson: *Hur gick det sen?/ Mumins lilla bok om färger*
- Lars Klinting: *Castor bakar*
- Catarina Kruusval: *Fia och djuren går till sjöss /Fia och djuren på dagis*
- Catarina Kruusval: *Ellen*
- Hanna Lundström & Maija Hurme: *Rassel prassel puss/ Rassel prassel poesi*
- Åke Löfgren & Egon Möller-Nielsen: *Historien om någon*

Böckerna som ingår i materialet

- Lena Andersson: *Lilla Kotten får besök*
- Tove Appelgren & Salla Savolainen: *Vesta-Linnéa i månskenet, eller Sov nu, Vesta-Linnéa!*
- Eric Carle: *Den mycket hungriga larven*
- Lena Frölander-Ulf & Hannele Mikaela Taivassalo: *Sagan om prinsessan Bulleribång*, eller Christina Björk: *Prinsessor och drakar* eller Per Gustavsson: *Prinsessor går på zoo*
- Werner Holzwarth & Wolf Erlbruch: *Det var det fräckaste*
- Sven Nordqvist: *Kackel i grönsakslandet*
- Anna Ribbing & Mia Nilsson: *Djurens ABC, en ska inte vara med!* eller Carin Wirsén och Stina Wirsén: *Ahmed Anka och Ödlan Örjan*, eller Sarah Sheppard: *Dino-ABC*
- Annika Sandelin & Karoliina Pertamo: *Råttan Bettan och masken Baudelaire* eller Lennart Hellsing: *Här dansar herr Gurka*

Rekvisita: lek- och pysselmateriel, mjukisdjur

www.folkhalsan.fi/fhille

Ta kontakt!

- nina.finnas@folkhalsan.fi

Tfn nr: 044 788 3754

- senada.arnautovic@folkhalsan.fi

Tfn nr: 044 788 3632

- johanna.sallinen@folkhalsan.fi

Tfn nr: 044 788 1053

